

DIREKTIVE

DIREKTIVA SVETA (EU) 2018/131

z dne 23. januarja 2018

o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF), o spremembi Direktive 2009/13/ES v skladu s spremembami iz leta 2014 Konvencije o delu v pomorstvu iz leta 2006, kot jih je odobrila Mednarodna konferenca dela 11. junija 2014

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 155(2) v povezavi s točkami (a), (b) in (c) člena 153(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 155(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) lahko delodajalci in delojemalci (v nadaljnjem besedilu: socialni partnerji) skupaj zahtevajo, da se sporazumi, ki jih sklenejo na ravni Unije, izvajajo s sklepom Sveta, sprejetim na predlog Komisije.
- (2) Z Direktivo Sveta 2009/13/ES ⁽¹⁾ se je izvajal Sporazum, sklenjen 19. maja 2008 med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF), s tem pa obvezne določbe Konvencije o delu v pomorstvu (KDP) Mednarodne organizacije dela (MOD) iz leta 2006 vključene v pravo Unije, da bi se posodobila veljavna zakonodaja Unije s tistimi standardi KDP, ki so ugodnejši za pomorščake. Cilj Direktive 2009/13/ES je bil izboljšati delovne pogoje za pomorščake, zlasti glede pogodbe o zaposlitvi, delovnega časa, repatriacije, poklicnega razvoja ter razvoja znanj in spretnosti, nastanitve in rekreacijskih zmogljivosti, hrane in preskrbe, varovanja zdravja in varnosti, zdravstvene oskrbe in pritožbenih postopkov.
- (3) Po mednarodnih srečanjih strokovnjakov je MOD začela postopek za spremembo KDP, da bi tako vanjo vključili vprašanja glede zapustitve pomorščakov in finančnega jamstva na eni strani ter terjatev v primeru smrti ali dolgotrajne invalidnosti pomorščakov na drugi. Na zasedanju od 7. do 11. aprila 2014 je posebni tristranski odbor, ustanovljen na podlagi KDP, sprejel spremembi v zvezi s temi vprašanji. Deli pravil, ki se spreminjajo, spadajo v pristojnost Unije in se nanašajo na zadeve, za katere je Unija sprejela pravila, zlasti na področju socialne politike in prometa. Svet je 26. maja 2014 zato sprejel Sklep 2014/346/EU ⁽²⁾ o stališču, ki ga je treba v imenu Evropske unije sprejeti na 103. zasedanju Mednarodne konference dela (MKD). Stališče Unije je bilo v podporo odobritvi spremembe kodeksa KDP (v nadaljnjem besedilu: spremembe KDP iz leta 2014).
- (4) Spremembe KDP iz leta 2014 je MKD potrdila na 103. zasedanju v Ženevi 11. junija 2014, začele pa so veljati 18. januarja 2017. Nanašajo se na zagotavljanje učinkovitega sistema finančnega jamstva za zaščito pravic pomorščakov v primeru zapustitve in za zagotovitev nadomestila za pogodbene terjatve v primeru smrti ali dolgotrajne invalidnosti pomorščakov zaradi poškodbe pri delu, poklicne bolezni ali poklicnega tveganja. Izboljšujejo in optimizirajo obstoječi sistem za zaščito pomorščakov, vključno s obveznostjo, da morajo biti na krovu ladje dokazila o sistemu finančnega jamstva in da se mora sistem razširiti, da bi zajemal dve novi situaciji

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2009/13/ES z dne 16. februarja 2009 o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF), o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006 ter o spremembi Direktive 1999/63/ES (UL L 124, 20.5.2009, str. 30).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2014/346/EU z dne 26. maja 2014 o stališču, ki ga je treba v imenu Evropske unije sprejeti na 103. zasedanju Mednarodne konference dela glede sprememb kodeksa Konvencije o delu v pomorstvu (UL L 172, 12.6.2014, str. 28).

zapustitve. To so primeri, kadar pomorščaki ostanejo brez potrebne oskrbe in podpore ali kadar lastnik ladje enostransko prekine vezi s pomorščakom, vključno z neizplačilom plače po pogodbi za obdobje vsaj dveh mesecev.

- (5) Socialna partnerja v sektorju pomorskega prometa – ECSA in ETF – sta 5. decembra 2016 sklenila sporazum (v nadaljnjem besedilu: sporazum socialnih partnerjev) za spremembo Direktive 2009/13/ES v skladu s spremembami KDP iz leta 2014, ki so bile dogovorjene leta 2014. Komisijo sta 12. decembra 2016 pozvala, naj pripravi predlog direktive Sveta na podlagi člena 155(2) PDEU, s katero bo njun sporazum izvajan.
- (6) S sporazumom socialnih partnerjev se je vključila vsebina obveznih določb sprememb KDP iz leta 2014. Prva sprememba, ki zadeva sistem finančnega jamstva v primeru zapustitve pomorščakov, se nanaša na zdravje in varnost ter delovne pogoje in je tako zajeta s točkama (a) in (b) člena 153(1) PDEU. Druga sprememba, ki zadeva zahteve za sistem finančnega jamstva za zagotovitev nadomestila v primeru smrti ali dolgotrajne invalidnosti pomorščakov zaradi poškodbe pri delu, poklicne bolezni ali poklicnega tveganja, je zajeta s točko (c) člena 153(1) PDEU o socialni varnosti in socialni zaščiti delavcev. Sporazum socialnih partnerjev se tako nanaša na zadeve, zajete s členom 153 PDEU, in se lahko izvaja s sklepom Sveta na predlog Komisije, v skladu s členom 155(2) PDEU. Za namene člena 288 PDEU je direktiva ustrezen instrument za izvajanje sporazuma socialnih partnerjev.
- (7) V skladu s sporočilom Komisije z dne 20. maja 1998 o prilagajanju in spodbujanju socialnega dialoga na ravni Skupnosti je Komisija ocenila reprezentativni status podpisnic in pravno veljavnost vsake klavzule sporazuma socialnih partnerjev.
- (8) Sporazum socialnih partnerjev spreminja sporazum, ki je bil sklenjen 19. maja 2008 med ECSA in ETF o KDP in je priložen Direktivi 2009/13/ES, in v navedeno direktivo vključuje spremembe KDP iz leta 2014, da bi izboljšali delovne pogoje, zdravje in varnost ter socialno varstvo za pomorščake na ladjah, ki plujejo pod zastavo države članice.
- (9) Pri spremembi Direktive 2009/13/ES bo sporazum socialnih partnerjev obvezne določbe sprememb KDP iz leta 2014, ki so že zajete v nadzornem sistemu KDP, vključil v področje uporabe Direktive 2013/54/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in v področje uporabe sistema za nadzor in spremljanje prava Unije, vključno z jurisdikcijo Sodišča Evropske unije. To bi moralo voditi do večje skladnosti držav članic in lastnikov ladij.
- (10) Brez poseganja v določbe sporazuma socialnih partnerjev o nadaljnjem spremljanju in pregledu s strani socialnih partnerjev na ravni Unije bo Komisija spremljala izvajanje te direktive in sporazuma socialnih partnerjev.
- (11) Države članice lahko socialne partnerje na njihovo skupno zahtevo pooblastijo za izvajanje te direktive, če ti sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi lahko kadar koli zagotovijo rezultate, ki so zastavljeni s to direktivo.
- (12) Komisija je na podlagi člena 155(2) PDEU obvestila Evropski parlament s tem, ko mu je poslala besedilo predloga te direktive.
- (13) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, in zlasti člen 31 Listine.
- (14) Ker ciljev te direktive, tj. izboljšanja življenjskih in delovnih razmer, zdravja, varnosti in socialnega varstva delavcev v sektorju morskega ribolova, ki je čezmejni sektor in zajema plovila, ki plujejo pod zastavami različnih držav članic, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/54/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o nekaterih odgovornostih države zastave za zagotovitev skladnosti s Konvencijo o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006 in njenega izvrševanja (UL L 329, 10.12.2013, str. 1).

(15) Direktivo 2009/13/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Ta direktiva izvaja Sporazum, sklenjen med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ECSA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) 5. decembra 2016, o spremembi Direktive 2009/13/ES v skladu s spremembami KDP iz leta 2014.

Člen 2

V skladu s sporazumom socialnih partnerjev se sporazum, sklenjen med ECSA in ETF o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006, določen v Prilogi k Direktivi 2009/13/ES, spremeni v skladu s Prilogo k tej direktivi.

Člen 3

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 16. februarja 2020. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih določb predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

3. Države članice lahko socialnim partnerjem zaupajo izvajanje te direktive, kadar socialni partnerji to skupaj zahtevajo in če države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za stalno zagotavljanje rezultatov, ki jih ta direktiva določa.

Člen 4

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 5

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 23. januarja 2018

Za Svet
Predsednik
V. GORANOV

PRILOGA

V Prilogi k Direktivi 2009/13/ES se Sporazum, sklenjen med ECSA in ETF o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006, spremeni:

(1) v naslovu „Standard A2.5 – Repatriacija“ se „A2.5“ nadomesti z „A2.5.1“;

(2) vstavi se naslednji standard:

„Standard A 2.5.2 – Finančno jamstvo

1. Za izvajanje odstavka 2 predpisa 2.5 so v tem standardu določene zahteve za zagotovitev hitrega in učinkovitega sistema finančnega jamstva v pomoč pomorščakom v primeru njihove zapustitve.
2. Za namene tega standarda se šteje, da je bil pomorščak zapuščen, če v nasprotju z zahtevami tega sporazuma ali pogoji pogodbe o zaposlitvi pomorščakov lastnik ladje:
 - (a) ne krije stroškov repatriacije pomorščaka ali
 - (b) je pustil pomorščaka brez potrebne oskrbe in podpore ali
 - (c) je kako drugače enostransko prekinil vezi s pomorščakom, vključno s tem, da ni plačal plače po pogodbi za obdobje vsaj dveh mesecev.
3. Vse države članice zagotovijo sistem finančnega jamstva, ki izpolnjuje zahteve tega standarda, za ladje, ki plujejo pod njihovo zastavo. Sistem finančnega jamstva je lahko v obliki sistema socialne varnosti ali zavarovanja ali nacionalnega sklada ali drugih podobnih ureditev. Njegovo obliko določi država članica po posvetovanju z zadevnimi organizacijami lastnikov ladij in pomorščakov.
4. Sistem finančnega jamstva v skladu s tem standardom zagotovi neposreden dostop, zadostno kritje in takojšnjo finančno pomoč vsakemu zapuščenemu pomorščaku na ladji, ki pluje pod zastavo države članice.
5. Za namene odstavka 2(b) tega standarda potrebna oskrba in podpora pomorščakov vključuje: primerno hrano, nastanitev, zaloge pitne vode, gorivo, ki je potrebno za preživetje na krovu ladje in potrebno zdravstveno varstvo.
6. Vsaka država članica zahteva, da imajo ladje, ki plujejo pod njeno zastavo in morajo v skladu z nacionalnimi zakonodajami imeti potrdilo o delu v pomorstvu ali ga imajo na zahtevo lastnika ladje, na krovu potrdilo ali druga dokazila o finančnem jamstvu, ki ga izda ponudnik finančnega jamstva. Kopija mora biti objavljena na vidnem mestu na krovu in na voljo pomorščakom. Kadar kritje ponudi več ponudnikov finančnega jamstva, se na ladji hranijo vsi dokumenti, ki jih predložijo posamezni ponudniki.
7. Potrdilo ali druga dokazila o finančnem jamstvu morajo biti napisana v angleščini ali jim mora biti priložen prevod v angleščino ter morajo vključevati naslednje informacije:
 - (a) ime ladje;
 - (b) pristanišče vpisa ladje;
 - (c) klicni znak ladje;
 - (d) številko IMO ladje;
 - (e) ime in naslov ponudnika ali ponudnikov finančnega jamstva;
 - (f) kontaktne podatke osebe ali subjekta, ki je odgovoren za obravnavanje zahtev pomorščakov za pomoč;
 - (g) ime lastnika ladje;
 - (h) obdobje veljavnosti finančnega jamstva ter
 - (i) potrdilo ponudnika finančnega jamstva, da finančno jamstvo izpolnjuje zahteve iz tega standarda A2.5.2.
8. Pomoč, ki jo zagotavlja sistem finančnega jamstva, se odobri nemudoma, ko pomorščak ali njegov imenovani predstavnik vloži zahtevo, ki je podprta s potrebno utemeljitvijo pravice v skladu z odstavkom 2 tega standarda.

9. Ob upoštevanju predpisa 2.5 pomoč, ki jo zagotavlja sistem finančnega jamstva, zadostuje za kritje:
- (a) neizplačanih plač in drugih pravic, ki povezujejo lastnika ladje in pomorščaka na podlagi pogodbe o zaposlitvi, ustrezne kolektivne pogodbe ali nacionalnega zakona države zastave, z omejitvijo na štiri mesece za vse neizplačane plače in štiri mesece za vse nerešene pravice;
 - (b) vseh izdatkov, ki jih je upravičeno imel pomorščak, vključno s stroški repatriacije iz odstavka 10 tega standarda, ter
 - (c) vseh bistvenih potreb pomorščaka, ki med drugim vključujejo: primerno hrano, po potrebi oblačila, nastanitev, zaloge pitne vode, gorivo, ki je potrebno za preživetje na krovu ladje, potrebno zdravstveno varstvo, in vseh drugih razumnih stroškov ali izdatkov, ki nastanejo zaradi dejanja ali opustitve dejanja, ki pomenita zapustitev, do pomorščakovega prihoda domov.
10. Stroški repatriacije zajemajo potovanje z ustreznimi in hitrimi sredstvi, običajno z letalom, in vključujejo zagotovitev hrane in nastanitev pomorščakov od odhoda z ladje do pomorščakovega prihoda domov, potrebno zdravstveno oskrbo, prenos in prevoz osebnih stvari in vse druge razumne stroške ali izdatke, ki nastanejo zaradi zapustitve.
11. Finančno jamstvo ne preneha pred zaključkom obdobja veljavnosti razen v primeru, da je ponudnik finančnega jamstva poslal uradno obvestilo pristojnemu organu države zastave vsaj trideset dni prej.
12. Če je ponudnik zavarovanja ali drugega finančnega jamstva v skladu s tem standardom izvršil kakršno koli plačilo pomorščaku, ta ponudnik s subrogacijo, asignacijo ali na drug način pridobi pravice, ki bi jih ta pomorščak užival, do izplačanega zneska in v skladu z veljavno zakonodajo.
13. Nič v tem standardu ne posega v regresno pravico zavarovalnice ali ponudnika finančnega jamstva nasproti tretjim osebam.
14. Določbe iz tega standarda niso zasnovane kot izključne in ne posegajo v nobene druge pravice, terjatve ali pravna sredstva, ki so lahko na voljo zapuščenim pomorščakom kot nadomestilo. Nacionalni zakoni in predpisi lahko določijo, da se vsi zneski, ki se izplačajo v skladu s tem standardom, lahko poračunajo z zneski, prejetimi iz drugih virov, ki izhajajo iz pravic, terjatev ali pravnih sredstev, ki so lahko predmet nadomestila iz tega standarda.“;
- (3) „Standard A4.2 – Odgovornost lastnikov ladij“ se spremeni:
- (a) v naslovu se „A4.2“ nadomesti z „A4.2.1“;
 - (b) dodajo se naslednji odstavki:

„8. V nacionalnih zakonih in drugih predpisih se zagotovi, da sistem finančnega jamstva za zagotovitev nadomestila iz odstavka 1(b) tega standarda za pogodbene terjatve, kot so opredeljene v standardu A4.2.2, izpolnjuje naslednje minimalne zahteve:

 - (a) pogodbeno nadomestilo se, če je določeno v pogodbi o zaposlitvi pomorščaka in brez poseganja v pododstavek (c) tega odstavka, izplača v celoti in takoj;
 - (b) ne sme biti pritiska, da se sprejme plačilo, ki je manjše od pogodbenega zneska;
 - (c) kadar narava dolgotrajne invalidnosti pomorščaka otežuje oceno celotnega nadomestila, do katerega je pomorščak lahko upravičen, se pomorščaku izplača vmesno plačilo ali plačila, da bi se izognili nepotrebni stiski;
 - (d) v skladu z odstavkom 2 predpisa 4.2 pomorščak dobi plačilo brez poseganja v druge zakonske pravice, vendar lahko lastnik ladje takšno plačilo poračuna z odškodninami, ki izhajajo iz katere koli druge terjatve pomorščaka proti lastniku ladje in izhajajo iz istega dogodka, ter
 - (e) zahtevo za pogodbeno nadomestilo lahko vloži neposredno zadevni pomorščak ali njegov sorodnik ali predstavnik pomorščaka ali imenovani upravičenec.

9. V nacionalnih zakonih in drugih predpisih se zagotovi, da pomorščaki prejmejo predhodno uradno obvestilo, če bo finančno jamstvo ukinjeno ali zaključeno.
 10. V nacionalnih zakonih in drugih predpisih se zagotovi, da ponudnik finančnega jamstva obvesti pristojni organ države zastave, če je finančno jamstvo lastnika ladje ukinjeno ali zaključeno.
 11. Vsaka država članica zahteva, da imajo ladje, ki plujejo pod njeno zastavo, na krovu potrdilo ali druga dokazila o finančnem jamstvu, ki ga izda ponudnik finančnega jamstva. Kopija mora biti objavljena na vidnem mestu na krovu in na voljo pomorščakom. Kadar kritje ponudi več ponudnikov finančnega jamstva, se na ladji hranijo vsi dokumenti, ki jih predložijo posamezni ponudniki.
 12. Finančno jamstvo ne preneha pred zaključkom obdobja veljavnosti razen v primeru, da je ponudnik finančnega jamstva poslal uradno obvestilo pristojnemu organu države zastave vsaj trideset dni prej.
 13. Finančno jamstvo zagotavlja izplačilo vseh pogodbenih terjatev, ki jih jamstvo zajema in ki nastanejo v obdobju veljavnosti tega jamstva.
 14. Potrdilo ali druga dokazila o finančnem jamstvu morajo biti napisana v angleščini ali jim mora biti priložen prevod v angleščino ter morajo vključevati naslednje informacije:
 - (a) ime ladje;
 - (b) pristanišče vpisa ladje;
 - (c) klicni znak ladje;
 - (d) številko IMO ladje;
 - (e) ime in naslov ponudnika ali ponudnikov finančnega jamstva;
 - (f) kontaktne podatke osebe ali subjekta, ki je odgovoren za obravnavanje pogodbenih terjatev pomorščakov;
 - (g) ime lastnika ladje;
 - (h) obdobje veljavnosti finančnega jamstva ter
 - (i) potrdilo ponudnika finančnega jamstva, da finančno jamstvo izpolnjuje zahteve iz standarda A4.2.1.“;
- (4) vstavi se naslednji standard:

„Standard A4.2.2 – Obravnavanje pogodbenih terjatev

1. Za namene odstavka 8 standarda A4.2.1 in sedanjega standarda izraz ‚pogodbena terjatev‘ pomeni vsako terjatev v zvezi s smrtjo ali dolgotrajno invalidnostjo pomorščakov zaradi poškodbe pri delu, poklicne bolezni ali poklicnega tveganja, kot je določeno v nacionalni zakonodaji, pogodbi o zaposlitvi pomorščaka ali kolektivni pogodbi.
 2. Sistem finančnega jamstva, ki je določen v odstavku 1(b) standarda A4.2.1, je lahko v obliki sistema socialne varnosti ali zavarovanja ali nacionalnega sklada ali drugih podobnih ureditev. Njegovo obliko določi država članica po posvetovanju z zadevnimi organizacijami lastnikov ladij in pomorščakov.
 3. Države članice v zakonih in drugih predpisih zagotovijo učinkovite ureditve za sprejem, obravnavanje in nepristransko rešitev pogodbenih terjatev v zvezi z nadomestilom iz odstavka 8 standarda A4.2.1 s hitrimi in pravičnimi postopki.“
-